Overzicht van de activiteiten in 2025 | Vereniging Het Spinozahuis

Wintercursus.
Onderwerp: Zelf de Ethica lezen.

De vijf bijeenkomsten:
Eerste bijeenkomst: Zaterdag 25 januari: Deel 1 van de Ethica. Door Maarten van Buuren.
Tweede bijeenkomst: Zaterdag 15 februari: Deel 2 van de Ethica. Door Paul Juffermans.
Derde bijeenkomst. Zaterdag 22 februari: Deel 3 van de Ethica. Door Hannah Laurens.
Vierde bijeenkomst. Zaterdag 8 maart. Deel 4 van de Ethica. Door Henri Krop.
Vijfde bijeenkomst. Zaterdag 22 maart. Deel 5 van de Ethica. Door Andrea Sangiacomo.

Aantal deelnemers:
Er hebben 92 mensen meegedaan aan de wintercursus.

Zomercursus.
Onderwerp: *Geeft Spinoza hoop?*

Data: 21 t/m 24 juli 2025
Aantal deelnemers: 62 (waaronder enkele deelnemers voor 1 dag)

Het programma bestond dit jaar uit lezingen, film en discussies:

Maandag 21 juli: Geschiedenis van de filosofie van de hoop
Ochtend: Introductie door Han van Ruler
Middag: De seculiere hoop op vooruitgang in de geschiedenis bij Kant en andere verlichtingsdenkers: Henri Krop
Avond: De crisis van de moderniteit en het einde van het vooruitgangsgeloof: Yoram Stein

Dinsdag 22 juli: Hoop in de filosofie van Spinoza
Ochtend: Hoop voor de individuele persoon bij Spinoza: Hannah Laurens
Middag: Hoop voor de maatschappij bij Spinoza: Jamie van der Klauw
Avond: Spinoza, realisme en de crisis in de wereld: Thomas van Binsbergen

Woensdag 23 juli: Hoop voor klimaat en internationale rechtsorde

Ochtend: De Verlichting als oplossing voor de klimaatproblematiek? Floris van den Berg
Middag: vrij.
Avond: Wat mag de jeugd hopen? Door de jonge denkers des vaderlands Jonas Meinderts en Omar Chamnaoui en door filosofie-examenleerling, Boaz Simon

Donderdag 24 juli: Hoop voor de politiek
Ochtend: Spinoza en de internationale rechtsorde: Pooyan Tamini Arab
Middag: Hoop in donkere tijden. Een spinozistische kijk op de actuele politiek: Ronald van Raak
Mirjam Broes: De diagnose van Spinoza: aan de hand van Spinoza probeer ik een diagnose over de mens en de tijdgeest te stellen vanuit het perspectief als arts.
Humberto Schwab: Hoe je met Spinoza de wereld kunt veranderen?

ALV 2025.
Op zaterdag 14 juni is de jaarlijkse ledenvergadering gehouden in de Centrale Bibliotheek Den Haag waar de financiële verantwoording 2024 en begroting 2025 is geaccordeerd.
Aantal aanwezige leden: 62

Het middagprogramma bestond uit een voordracht van de heer Ian Buruma en vervolgens een panelgesprek met de heer Wiep van Bunge, mevrouw Daan Roovers en de heer Poyaan Tamimi Arab onder leiding van bestuurslid Yoram Stein.

Ledenbijeenkomst.
Op zaterdag 13 december is er een ledenbijeenkomst gehouden in de Centrale Bibliotheek Den Haag.
Aantal aanwezig leden: 98.

Na de bijeenkomst gaf de heer Phillip Blom de lezing
'Sapere aude! - verlichting, geschiedenis, en de moed van het denken'

Jaarverslag bibliotheekcommissie Vereniging Het Spinozahuis

In 2025 is een nieuwe bibliotheekcommissie samengesteld, bestaande uit boekwetenschappers Katell Lavéant (UvA/ Allard Pierson, voorzitter) en Rindert Jagersma (RU), Yvonne Hendrikman namens het bibliotheekteam Domus en Thomas Heij namens het verenigingsbestuur.

Schenkingen boekerij
In augustus 2025 werden we benaderd door Pieter van den Berg en Erik Bakker: twee potentiële donateurs die een erfenis wilden gebruiken om de boekerij in Rijnsburg aan te vullen. De bibliotheekcommissie is, samen met voorzitter Han van Ruler en Aart Dijkzeul van het museum, in gesprek gegaan met deze donateurs om de wensen en mogelijkheden te inventariseren.

Al 125 jaar wordt door de vereniging geprobeerd om een volledige reconstructie van de bibliotheek van Spinoza te maken. De bibliotheekcommissie vond het woordenboek *Congesta dictionariorum Gallicorum, Hispanicorum & Latinorum* van Henricus Hornkens en met hulp van Manja Burgers van Antiquariaat Spinoza ook *Defensio Fidei Catholicae de Satisfactione Christi adversus Faustum Socinum* van Hugo Grotius te koop aangeboden.

Dankzij onze gulle en betrokken donateurs zijn we in staat geweest om deze twee bijzondere boeken aan de boekerij toe te voegen. De lokale krant *De Rijnsburger* publiceerde een verslag van de overdracht van de boeken in februari 2026.

Online catalogus
Het bibliotheekteam in Den Haag werkte de afgelopen jaren aan het invoeren van de boeken in de Domus bibliotheek in een catalogus via het programma Memorix Maior. De wens bestond al lang om deze catalogus openbaar te maken, zodat iedereen kan zien welke boeken de vereniging bezit en er in Domus te lezen zijn. Begin 2026 is de catalogus online toegankelijk gemaakt en sindsdien te raadplegen via de site van onze vereniging: https://spinozahuis.nl/domus/collectie/bibliotheek/

Domus bibliotheek
De bibliotheekcommissie heeft in overleg met het bestuur een acquisitie- en afstootbeleid opgesteld. Kort samengevat proberen we primaire werken van Spinoza in zo veel mogelijk talen te verwerven. Van secundaire teksten over Spinoza proberen we alle Nederlandstalige publieksgerichte (niet-wetenschappelijke) publicaties te verkrijgen, via uitgevers, donaties of gerichte aankopen. Doublures stoten we zo veel mogelijk af, bij voorkeur via tweedehandsverkoop in het museum in Rijnsburg, zoals met Open Monumentendag 2025 is gedaan.

Leden of bezoekers kunnen boeken doneren die nog niet in de bibliotheek aanwezig zijn en binnen het profiel passen. Als het gaat om een boek of boeken met een geschatte waarde van € 5000,- of meer, sluit de vereniging een schenkingsovereenkomst af met degene die schenkt.

Bijdrage team Domus aan secretarieel jaarverslag 2025

Domus is elke vrijdagmiddag open van 14 tot 17 uur in de maanden april t/m oktober en van 14 tot 16 uur in de maanden november t/m maart.
Vrijwilligers van de VHS ontvangen gasten van alle leeftijden uit de buurt en van verre. Soms studenten, soms hoogleraren. Soms individuen, soms groepen.
Soms Spinoza liefhebbers en kenners, soms toevallige voorbijgangers.
De meeste bezoekers weten Domus te vinden, dankzij de vermelding op internet en via persoonlijke aanbeveling.

Er is een team van VHS-vrijwilligers, die in Domus gasten ontvangen. Dit team Domus bestond op 1 januari 2025 uit Marie-Therese, Noortje, Gery en Marjan. In september kwam Dennis hierbij. Marie-Therese is zaalbeheerder. Zij beheert de agenda van Domus voor afspraken buiten de openingstijden op vrijdagmiddag. Daarnaast zorgt Marie-Therese er bijvoorbeeld voor, dat de ruimte er goed uitziet om gasten te ontvangen.

Domus is gratis toegankelijk. Wel maakt het team Domus gasten attent op de mogelijkheid om te doneren aan de VHS. Ook vraagt Domus gasten te tekenen in het gastenboek. In goed overleg met het Spinozamuseum in Rijnsburg, kunnen bezoekers sinds najaar 2025 enkele Spinoza artikelen kopen, zoals ansichtkaarten, de Tijdlijn en Mededelingen.

In het voorjaar 2025 heeft de VHS gezorgd voor een folder met informatie van de Spinoza-huizen in Den Haag en Rijnsburg en een folder van het uitgebreide en heringerichte Spinozamuseum. Team Domus deelt de folders uit als herinnering aan het bezoek aan Domus en als uitnodiging om het Spinozamuseum in Rijnsburg te bezoeken.

Om een beeld te geven van de bezoekers van Domus, volgt informatie over januari 2025. Onbekend is of januari een representatieve maand is qua bezoekers.
Team Domus ontving in januari 29 mensen, waarvan 12 uit het buitenland.
Op 3 januari was er één bezoeker uit Frankrijk, één uit Duitsland, één uit Kazachstan en één uit Korea. Ook waren er twee Nederlanders.
Op 10 januari kwamen zeven Nederlanders en twee Belgen naar Domus.

vereniging
het spinozahuis

Op 17 januari ontving de Domus-gastvrouw één persoon uit China, één uit de Verenigde Staten, één uit Algerije en twee uit Nederland.
Op 24 januari kwam er een groep van vijf Nederlanders via het Gilde en een vader en dochter uit Brazilië.
Op 31 januari bezochten twee mensen uit Moldavië Domus.
Bezoekers waarderen het kleinschalig en persoonlijk karakter van het bezoek.
Voor team Domus is het contact met de bezoekers inspirerend met soms mooie persoonlijke gesprekken onder het genot van een kop thee en een koekje.
Het motto 'Dichterbij Spinoza kan je niet komen', sluit hier prima op aan.
Uiteraard totdat ook de kamer van Spinoza getoond kan worden, iets waarnaar bezoekers en team Domus verlangen.

In 2025 deed Domus voor de tweede keer mee aan Open Monumentendag. Ondanks het matige weer kwamen er 369 (!) bezoekers naar Domus.

In 2025 organiseerde de Stichting Spinoza Den Haag (SDH) voor de vijfde keer in oktober de Spinozamaand. Net als eerdere jaren, heeft SDH de benedenverdieping van Domus van de stichting Domus Spinoza gehuurd voor 'Open Domus'.
In de Spinozamaand is Domus iedere middag geopend van 14 – 17 uur. Naast de vrijwilligers van team Domus, zijn er ongeveer acht andere gastvrouwen (m/v). In totaal zijn 832 (!) bezoekers gekomen. Daarnaast hebben vele anderen Domus bezocht vanwege activiteiten, die SDH in Domus had georganiseerd.

